

SAK 30/2006

REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS OG ØYEPÅL I 2007

1. SAMMENDRAG AV ENDRINGENE I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERING

Fiskeridirektøren foreslår at tobisfisket holdes stengt i 2007. Det kan bli gitt adgang til et begrenset forsøksfiske på våren i samarbeid med Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektøren foreslår å forby et direkte fiske etter øyepål i 2007.

2. TOBIS

2.1. RESSURSGRUNNLAG

Basert på de siste beregninger vurderer det internasjonale rådet for havforskning (ICES) bestanden av tobis til å ha sviktende reproduksjonsevne. Gytebestanden har siden 2001 i hovedsak vært under kritisk nivå og er i 2007 beregnet til å være 210 000 tonn. Gytebestanden var rundt kritisk gytebestandsnivå ($B_{lim} = 430\ 000$ tonn) i 2003, men falt til under B_{lim} i 2004 på grunn av historisk lav rekruttering i 2002. Gytebestanden har i påfølgende år lagt rundt 200 000 tonn. På grunn av manglende definisjon av referansepunkt av høstingsgraden (F) er det ikke mulig å karakterisere denne. Fiskedødeligheten har lagt på langtidsgjennomsnittet fra 2003 til 2005.

Forvaltningen av tobisfisket i 2007 bør sikte mot gjenoppbygging av gytebestanden til et nivå der den har bedret reproduksjonsevne og hvor det er økt sikkerhet for at den er over det kritiske gytebestandsnivået (B_{lim}).

ICES anbefaler at fisket holdes stengt inntil gytebestanden igjen bygges opp til et nivå over B_{pa} (600 000 tonn). Slik informasjon vil eventuelt fremkomme på grunnlag av tokt planlagt i desember 2006 og april 2007, samt forsøksfiske i april 2007.

2.2. REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS I 2006

På grunnlag av den meget dårlige situasjonen for tobisbestanden i Nordsjøen er det ikke åpnet for fiske etter tobis i 2006. Denne beslutningen ble opprettholdt etter at Havforskningsinstituttet hadde gjennomført et tre uker forsøksfiske fra medio april 2006. Det var forutsatt at to kriterier måtte være oppfylt for at en kunne gjenåpne fisket, nemlig at den beregnede styrken for 2005 årsklassen skulle være over gjennomsnittet og fiskemønsteret skulle være som før 2000, det vil si at andelen av fangstene skulle fordele seg på felt tilsvarende da bestandssituasjonen var rimelig god. Havforskningsinstituttet konkluderte med at kravet til størrelsen på 2005 årgangen ikke var oppfylt ved at fangst pr enhet innsats tyder på en svak 2005 årgang i de områder den beskattes. I tillegg var utbredelsen av tobis i Nordsjøen beskjedent.

2.3. FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS I 2007

Basert på tilrådingen fra ICES som innebærer en anbefaling om å holde fisket stengt inntil det foreligger informasjon som tilsier at bestanden kan gjenoppbygges til B_{pa} i 2008, legger

Fiskeridirektøren til grunn at det er nødvendig å innføre et forbud mot å drive tobisfiske i Norges økonomiske sone i 2007.

Fiskeridirektøren foreslår at tobisfisket holdes stengt i 2007.

Fiskeridirektøren vil påpeke at det også er behov for å kartlegge bestandsutviklingen av tobis i 2007. Havforskningsinstituttet bør derfor gis anledning til å koordinere et forskningsbasert fiske etter tobis i et begrenset tidsrom i 2007, etter samme mønster som i 2006.

Fiskeridirektøren vil foreslå at et slikt opplegg gjennomføres innenfor et tidsrom på tre uker på våren. Fiskeridirektoratet vil på et senere tidspunkt komme tilbake med nærmere retningslinjer for gjennomføringen av prosjektet, herunder spørsmål om fartøyenes særlige oppgaver med hensyn til prøvetaking, registreringer, rapporteringsplikt, tilrettelegging om bord for forskere og observatører mv.

Fiskeridirektøren foreslår at Havforskningsinstituttet gis fullmakt til å gjennomføre et forskningsbasert fiske etter tobis i en periode på inntil tre uker i 2007.

Fiskeridirektøren gis fullmakt til, i samarbeid med Havforskningsinstituttet, å fastlegge det nærmere innholdet i prosjektet, herunder bestemme tidsrom og fastsette nærmere retningslinjer for prosjektets gjennomføring.

3. ØYEPÅL

3.1. RESSURSGRUNNLAG

Basert på de siste beregninger vurderer det internasjonale rådet for havforskning (ICES) bestanden av øyepål til å ha sviktende reproduksjonsevne. Gytebestanden i 2007 er beregnet til å bli mellom 105 000 og 183 000 tonn avhengig av oppfisket kvantum i 2006.

På bakgrunn av sviktende reproduksjon i årene etter 2000 anbefaler ICES at fisket holdes stengt inntil man har fått informasjon om at gytebestanden igjen er bygget opp til et nivå over B_{pa} (150 000 tonn). ICES forventes imidlertid å foreta en ny bestandsvurdering og gi revidert råd våren 2007.

Rekrutteringen i 2006 antas å være under middels, og selv uten fiske i 2007 forventes gytebestanden i 2008 å være under føre-var-nivået på 150 000 tonn.

3.2. REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2006

Tabellen under gir en oversikt over norsk fiske av øyepål. Som vi ser har øyepålfisket foregått nesten utelukkende i NØS. Størstedelen av fisket har dessuten foregått i Nordsjøen.

Oversikt over norsk øyepålfiske.

År	Totalt	NØS	Herav i Nordsjøen	EU-sonen
1996	103 126	102 761	89 815	365
1997	47 032	47 032	39 006	-
1998	27 293	26 646	21 342	647
1999	51 124	51 025	44 742	99
2000	52 912	52 912	48 095	0
2001	27 123	27 123	17 158	-
2002	25 995	25 995	23 753	-
2003	12 409	12 409	11 386	-
2004	7 498	7 495	4 991	3
2005	319	317	309	2
2006 ¹	14 091	14 063	13 386	28

¹ Fangsttall 2006 er pr. 19.11.06.

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 19.11.06.

Vi ser dessuten at fisket har blitt kraftig redusert de siste årene på grunn av svikt i bestanden. I 2005 ble det innført et forbud mot direkte fiske av øyepål, noe som også gjenspeiles i tabellen over.

I 2006 var det fra årets begynnelse, basert på ICES anbefaling, nedlagt forbud for norske fartøy å fiske øyepål. ICES endret imidlertid på denne anbefalingen i løpet av året og anbefalte et fiske på øyepål innen en TAC på 95 000 tonn i 2006. Basert på dette ble det åpnet for et fritt fiske av øyepål for norske fartøy 31. august 2006.

3.3. FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2007

ICES vurdering av gytebestanden i 2007 forutsetter null fiskedødelighet første halvår 2006 og er videre avhengig av hvor mye øyepål som faktisk landes inneværende år. Hvis landingene harmonerer med fastsatt TAC på 95 000 tonn vil gytebestanden være i størrelsesorden 120 000 tonn. Oppsummert gir ICES følgende vurdering av bestandsutviklingen:

ICES Short-term implications – outlook for 2007.

Assumed catch 2006	F (2006)	SSB (2007)	Catch 2007	SSB (2008)
0	0	183	0	142
25	0.15	167	0	135
50	0.31	149	0	129
95	0.65	120	0	117
120	0.87	105	0	110

Som beskrevet ovenfor er det av norske fiskefartøy i høst innmeldt ca. 14 000 tonn øyepål. I tillegg er det pr. 20. november opplyst fra det danske Fiskeridirektoratet at det er rapportert fisket knapt 16 000 tonn av EU-fartøy så langt i høst. EU sitt fiske foregår fortsatt med i overkant 20 fartøy og antas ikke avsluttet før medio desember. Dette innebærer at det vil bli

rapportert nye kvanta slik at det totalt kan bli registrert inntil 40 000 tonn øyepål fisket i Nordsjøen i 2006.

ICES anbefaler at fisket holdes stengt inntil gytebestanden kommer over $B_{pa} = 150\ 000$ tonn.

Fiskeridirektøren anbefaler på denne bakgrunn at fisket etter øyepål holdes stengt fra årets begynnelse.

Eventuell åpning kan vurderes etter at det internasjonale bunntråltoktet (IBTS) er gjennomført første kvartal.

4. ORIENTERING OM ARBEIDET MED Å FORBEDRE BESKATNINGSMØNSTERET I INDUSTRITRÅLFISKET

Tradisjonelt har utøvelsen av industritrålfisket omfattet fiske med småmasket trål etter artene tobis, øyepål og kolmule. De siste årene har bestandssituasjonen for disse artene vært slik at det kun har vært åpnet for et direktefiske etter kolmule. For 2006 ble det kun åpnet for et begrenset forskningsbasert fiske etter tobis. Fisket etter øyepål ble åpnet 1. september.

Med tanke på en bærekraftig forvaltning ligger utfordringene i den til dels betydelige innblandingen av andre arter som i perioder og områder kan oppstå, spesielt i fisket etter øyepål som foregår med bunntrawl på relativt grunt vann (grunnere enn 200 meter). Forsøk og undersøkelser har vist at det er en stor forskjell i innblandingen av andre arter ved fiske på dypere vann enn 200 meter (områder hvor det fiskes etter kolmule).

Videre ligger det en utfordring i kontroll og håndhevelse av dette fisket. Det er rimelig kjent at enkelte landinger kan bestå av til dels betydelige mengder fisk av andre arter (langt utover det tillatte innblandingskriterium) enn det som er målarter ved fiske med småmasket trål. Slike fangster kan landes både i Norge og Danmark.

Siden juli 2002 har den norske industritrål flåten gjennomgått en omfattende strukturering. Dette har medført at en har redusert flåten fra 60 til 31 fartøy. Imidlertid har fartøyene økt i størrelse og blitt betydelig mer fangsteffektive. Tidligere var denne flåten utstyrt for å ta vare på konsumfisk (bifangst) i tillegg til tradisjonelt råstoff til mel/ oljeproduksjon. I dag er fartøyene mer spesialisert til å fiske etter tradisjonelt råstoff til mel/ oljeproduksjon foruten sild og makrell til konsumanvendelse.

Som beskyttelsestiltak for å hindre at det fiskes på yngel- og småfisk av ulike konsumfisk arter er det innført både midlertidige, og permanent stengte områder i Nordsjøen. I disse områdene er det forbudt å fiske med småmasket trål etter arter som øyepål, tobis og kolmule. I Norges økonomiske sone (NØS) er det innført to slike områder (Patchbanken og Egersundbanken). Mens Patchbanken er stengt permanent er Egersundbanken stengt i perioden fra 1. oktober til 1. juni.

Med bakgrunn i den vanskelige bestandssituasjonen en har for flere bunnfiskarter i Nordsjøen har Fiskeridirektøren nedsatt en intern arbeidsgruppe med mandat å gjennomgå beskatningsmønsteret i de viktigste fiskeriene i Nordsjøen og Skagerrak og deretter foreslå tiltak for forbedring. I forbindelse med dette arbeidet vil også gruppen se på det tradisjonelle industritrålfisket, som utøves med småmasket trål og liten seleksjonseffekt i redskapet.

Gruppen har som målsetting å levere sin rapport i første halvdel av 2007. Før rapporten avleveres vil gruppen avholde et dialogmøte med næringen.